

Raadsvoorstel

portefeuillehouder Burgemeester	begrotingsprogramma 3 Bestuur en veiligheid	
b en w-vergadering 29 januari 2019	agendapunt 3	bijlage(n) ter inzage 3
rol raad Ter besluitvorming	soort document Raadsvoorstel en -besluit	
voorbereidende vergadering 12 februari 2019	agendapunt 7 (DS2)	
raadsvergadering 26 maart 2019	agendapunt	
onderwerp Integrale veiligheid/ondermijning.		

INHOUD VOORSTEL

- Kennis te nemen van de Evaluatie app Meld een Vermoeden;
- in te stemmen met het geven van een positieve zienswijze op het voorstel van het college om de app Meld een Vermoeden ter beschikking te stellen als meldpunt voor vermoedens van ondermijning aan medewerkers van de gemeente Rheden voor de periode van twee jaar als pilot, ingaande een maand na dit besluit.

1 Waartoe is het voorstel gedaan?

De gemeenteraad heeft op 31 oktober 2017 een motie ingediend (zie bijlage 1) om de implementatie van de app Meld een Vermoeden (MEV) te beperken tot medewerkers met een (bijzondere) opsporingsbevoegdheid. Duidelijk was het signaal van de raad, dat het proces rondom het melden van vermoedens en de verwerking ervan, om de grootst mogelijke zorgvuldigheid vraagt. Het college heeft dit signaal ter harte genomen.

In dit voorstel kunt u kennisnemen van de stappen die zijn gezet om de zorgvuldigheid te waarborgen. De raad wordt gevraagd om een zienswijze op het voornemen van het college om de app MEV ter beschikking te stellen als meldpunt voor vermoedens van ondermijning aan medewerkers van de gemeente Rheden.

2 Wat is de aanleiding?

Voordat ingegaan wordt op de stappen die zijn gezet naar aanleiding van de motie van de raad moge duidelijk zijn dat de nadruk van het gebruik van de app MEV ligt op het feit dat het een middel is - en geen doel op zich. Het verandert niets aan de huidige situatie. Medewerkers hebben de taak om vermoedens van misstanden te melden. Dit is in de wet vastgelegd. Medewerkers willen zelf ook hun informatie kwijt, wanneer zij een vermoeden signaleren. Zij zoeken naar de meest optimale manier om deze informatie door te leiden. Zonder duidelijke protocollen heeft dit tot gevolg dat informatie gaat zwerven door de organisatie. Dat is een onwenselijke situatie. Om dat te voorkomen zijn de volgende stappen gezet:

- 1 De motie is uitgevoerd: de gemeentelijke gebruikersgroep is teruggebracht tot ongeveer 15 personen, die beschikken over een (bijzondere) opsporingsbevoegdheid;
- 2 Er is een (tussen)evaluatie uitgevoerd (bijlage 2), waaruit blijkt dat a) medewerkers behoefte hebben aan een veilig meldpunt, b) de voorkeur hebben voor de app MEV, c) de app MEV technisch voldoet aan de gebruikerseisen die zijn gesteld en d) de politie vooralsnog geen gebruik maakt van de app MEV.

- 3 Onderzocht is op welke wijze:
 - a en met welk middel het meldpunt en proces zó ingericht kan worden, dat de veiligheid van de melders het meest geborgd is. De app MEV biedt de (enige) waarborg dat naam en functie van medewerkers gekoppeld aan een melding te allen tijde anoniem blijft;
 - b de persoonsgegevens gekoppeld aan de melding, op zorgvuldige wijze verwerkt kunnen worden;
 - c het gebruik van de app MEV en het meldings- en verwerkingsproces van de vermoedens en persoonsgegevens past binnen de kaders van de wet en regelgeving en in het bijzonder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) (bijlage 3).
- 4 Het verwerkingsproces voor ondermijningssignalen is beschreven. En er is een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (artikel 35 AVG) uitgevoerd. Hierdoor zijn de risico's in beeld gebracht en mitigerende maatregelen opgenomen om deze, zoveel als mogelijk, te verkleinen. Op basis daarvan heeft het college de volgende uitgangspunten vastgesteld:
 - a De app MEV is meldpunt voor signalen van ondermijning voor medewerkers van de gemeente. Hierdoor wordt deze app MEV alleen gebruikt als input voor deze signalen. In het zaaksysteem Greenvalley worden de signalen aangevuld met overige gegevens en het proces bewaakt. Mocht het een dossier zijn, dat valt onder het RIEC-convenant, dan wordt het RIEC-IS systeem (landelijk afgeschermd netwerk van het RIEC) gebruikt voor gegevensuitwisseling met externe aangesloten partijen, zodat de kans op datalekken beheersbaar is;
 - b Voor elk van deze systemen zijn restricties ingericht van gebruik/toegankelijkheid en bewaartermijnen bepaald om te voldoen aan vereisten uit de AVG op gebied van bewaartermijnen en dataminimalisatie;
 - c De privacy-functionaris houdt toezicht op naleving van de processen, waarbij zij geen toegang heeft tot de dossiers;
 - d Er worden vier medewerkers benoemd om de toegankelijkheid van de gegevens te beperken. Zij zijn verantwoordelijk voor het verwerkingsproces van de signalen en het oppakken van de ondermijningsdossiers (regie en coördinatie);
 - e Er wordt een lokaal kernteam met vaste bezetting ingericht, waardoor de informatie-uitwisseling binnen de gemeente over ondermijningsdossiers wordt beperkt.

Ondanks dat de politie (nog) niet kiest voor het gebruiken van dezelfde app, blijven de gegevens die wij ophalen en die de politie ophaalt elkaar aanvullen. In de gezagsdriehoek (burgemeester, officier van justitie en teamchef politie) of via het Regionaal Informatie en Expertisecentrum zal een gezamenlijke beoordeling van de signalen plaatsvinden en tot een mogelijke actie kunnen leiden.

Uiteraard is het gebruik van de app een keuze van de medewerker zelf. In de voorlichtingsbijeenkomsten wordt aandacht wordt besteed aan het herkennen van signalen, het gebruik van de app (vrijwillige basis), integriteit en op welke wijze de gegevens worden verwerkt (veiligheid en vertrouwelijkheid). In geval van een melding door een medewerker, die tegelijkertijd op een vertrouwensbasis werkt met cliënten, zal afhankelijk van de melding/casus de cliënt worden geïnformeerd over de melding.

3 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Integrale Veiligheid 2017-2020.
- Coalitieakkoord 2018-2020.
- Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
- RIEC Convenant.

De juridische grondslag voor het verwerken van signalen op gebied van veiligheid en ondermijnende activiteiten stammen uit veel verschillende bijzondere wetten, waarin bevoegdheden zijn vastgelegd van de burgemeester en het college (waaronder de Gemeentewet, Drank- en Horecawet, Opiumwet, Kinderbeschermingsmaatregelen, Stelsel bewaken en beveiligen, Wet tijdelijk huisverbod, Wet publieke gezondheidszorg, Wet aanpak woonoverlast, Wet Veiligheidsrisico's, Algemene plaatselijke verordening).

Daarnaast heeft de gemeente nog wettelijke taken m.b.t. het op orde hebben van de basisregistratie, het verstrekken van uitkeringen aan hen die er recht op hebben (Participatiewet) en het uitvoeren van bijvoorbeeld de Milieuwet.

4 Wat willen wij bereiken?

De aanpak van (georganiseerde) criminaliteit (ondermijning) is één van de speerpunten voor de komende jaren van het integrale veiligheidsbeleid Rheden 2017-2020.

Het inrichten van een veilig, laagdrempelig en gebruiksvriendelijk meldpunt voor medewerkers maakt daarvan onderdeel uit. Hierbij gaat het om vermoedens zoals drugsproductie/handel, mensenhandel/arbeidsuitbuiting, fraude, witwassen, (zoals o.a. vastgoed, adres- of uitkeringsfraude).

Het past in de totale aanpak ondermijning, waaronder bewustwording, verruiming van de toepassing van de Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) als ook de bestuurlijke aanpak valt. De burgemeester heeft in zijn nieuwjaarstoespraak aandacht van inwoners en ondernemers gevraagd voor aanpak van ondermijning. De aanpak van ondermijning is niet alleen een zaak van politie, justitie of burgemeester.

De app MEV wil het college graag ter beschikking stellen aan de medewerkers van de gemeente. Het melden van signalen, de verwerking en de aanpak ervan is ingericht op een wijze die voldoet aan de vereisten en principes van de AVG en waarvan de risico's voor -alle- betrokkenen beheersbaar zijn. Het college heeft invulling gegeven aan de motie en het duidelijke signaal van de gemeenteraad, dat zorgvuldigheid en veiligheid voorop staat

5 Wat gaan wij ervoor doen?

De app zal fasegewijs uitgerold worden over de organisatie. Hierbij zullen de medewerkers duidelijke instructies ontvangen over hoe signalen van ondermijning te herkennen, hoe de app te gebruiken en op welke manier deze informatie verder verwerkt zal worden.

Het gebruik zal gemonitord worden en na twee jaar zal een evaluatie uitgevoerd worden.

Omdat er landelijk belangstelling is voor de app MEV, zal in gesprek gegaan worden met het ministerie van Justitie en Veiligheid (strategisch beraad ondermijning) om de mogelijkheden te verkennen van een landelijke pilot.

6 Wat gaat het kosten?

Niet van toepassing. De kosten zijn gedekt door het Veiligheidsbudget.

7 Wat zijn de risico's?

Niet van toepassing.

8 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Uit de evaluatie blijkt dat medewerkers van de gemeente Rheden de voorkeur hebben voor de app MEV.

9 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

De stuurgroep Samen Weerbaar wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. De medewerkers worden fasegewijs geïnstrueerd. Er zal een persbericht worden opgesteld.

10 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Ja, gedurende de gehele periode wordt het gebruik van de app geëvalueerd.
Evaluatierapportage m.b.t. het uiteindelijke gebruik en toepasbaarheid van de app volgt derde kwartaal 2020.

De Steeg, 29 januari 2019

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Hans Kettelerij,
secretaris.